

Leinwand, Aleksandra J.

50-lecie Towarzystwa Austriacko-Polskiego

Mazowieckie Studia Humanistyczne 3/1, 303-305

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

50-LECIE TOWARZYSTWA AUSTRIACKO-POLSKIEGO

W dniach 1–3 października 1996 r. w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu uroczystie obchodzono 50-lecie Towarzystwa Austriacko-Polskiego. W ramach obchodów odbyła się konferencja naukowa na temat *Stosunki polsko-austriackie po II wojnie światowej*. W sesji wzięło udział blisko 60 osób reprezentujących różne ośrodki naukowe: Wiedeń, Warszawę, Łódź, Lublin, Kraków, Pelplin i Łowicz. Organizatorami międzynarodowej konferencji były następujące instytucje: Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna w Łowiczu, Ośrodek Badań Niemcoznawczych Uniwersytetu Łódzkiego, Zakład Badań Etnicznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Zarząd Główny Towarzystwa Polsko-Austriackiego w Warszawie.

Podczas konferencji wygłoszono 21 bogatych treściowo referatów. Uroczyste otwarcie sesji odbyło się w sali barokowej łowickiego muzeum. Obrady otworzył rektor Mazowieckiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Pedagogicznej, a zarazem prezes Towarzystwa Polsko-Austriackiego, prof. dr hab. Wiesław Balcerak. Powitał on wszystkich uczestników, a zwłaszcza gości, którzy zechcieli przyjąć zaproszenie do Łowicza. Rektor mówił też o założeniach konferencji.

Podczas sesji naukowej, zgodnie z jej programem, wiele uwagi poświęcono działalności społecznych stowarzyszeń, których celem było i jest rozwijanie przyjaznych stosunków polsko-austriackich. O zagadnieniach tych mówili w swoich referatach prezes Towarzystwa Austriacko-Polskiego, dr Theodor Kanitzer (*50-lat Towarzystwa Austriacko-Polskiego*) oraz sekretarz generalny Towarzystwa Polsko-Austriackiego, dr Zbigniew Tomkowski (*Działalność Towarzystwa Polsko-Austriackiego i jego współpraca z Towarzystwem Austriacko-Polskim*).

Wiele ciekawych uwag związanych z tą tematyką wniosło wystąpienie prof. dr hab. Haliny Donath, która mówiła o czasopiśmie „Austria-Polska” jako o ważnym ogniwie współpracy między oboma krajami.

Pan Mieczysław Ledóchowski i prof. dr hab. Władysław Kucharski zajęli się rolą, jaką po II wojnie światowej spełniają społeczne stowarzyszenia polskie i polonijne w Austrii w kształtowaniu przyjaznych stosunków polsko-austriackich. Autorzy referatów ukazali aktywność wielu organizacji polskich i polonijnych w realizacji jednego z najważniejszych zadań programowych, jakim jest utrzymywanie polskiej świadomości narodowej wśród osób pochodzenia polskie-

go, będących obywatelami Austrii. Odnosi się to również do referatu ks. prof. dr hab. Anastazego Nadolnego, który omówił pracę duszpasterstwa polskiego w Austrii po II wojnie światowej. Referent przypominał, że jedynymi polskimi duszpasterzami w Austrii są dziś księża Zmartwychwstańcy.

Honorowy gość konferencji, ambasador Austrii w Polsce, dr Peter Pramberger, w swoim referacie w sposób kompleksowy omówił stosunki austriacko-polskie po II wojnie światowej. Z jego wystąpieniem korespondowały referaty prof. dr hab. Karola Fiedora (*Droga Austriaków do II Republiki 1945–1955*) oraz prof. dr hab. Andrzeja Pilcha (*Rola II Korpusu Polskich Sił Zbrojnych w Austrii po II wojnie światowej*).

W obszernym referacie na temat 1000-lecia Austrii dr Manfred Scheuch zaprezentował rozważania bardziej ogólne. Podczas konferencji dużo miejsca poświęcono zagadnieniom kultury. Wiele nowego wniosły referaty prof. Gerdy Leber-Hagenau (*Polska literatura i teatr w Austrii po II wojnie światowej*) oraz dr Dorothei Müller-Ott (*Kształcenie translatorów i tłumaczy języka polskiego w Austrii*). W tym kontekście szczególnie interesująco wypadły korespondujące ze sobą referaty prof. dr hab. Krzysztofa A. Kuczyńskiego oraz mgr Doroty Kucharskiej. Pierwszy z nich został zatytułowany *Dorothea Müller-Ott i jej wiedeńska szkoła tłumaczy literatury polskiej*, drugi – *Wkład Gerdy Leber-Hagenau w rozwój stosunków polsko-austriackich*. Referaty ukazały ogromną rolę obu badaczek w rozpowszechnianiu kultury polskiej i ich twórczy wkład w jej rozwój.

Prof. dr hab. Aleksander Kozłowski wygłosił referat na temat *Dr Adolf Donath i jego działalność w Towarzystwie Polsko-Austriackim*. W szkicu biograficznym zostały ukazane nie tylko zasługi dr Donatha dla Towarzystwa Polsko-Austriackiego, ale też jego działalność na innych polach, m.in. naukowym i kulturalnym.

Do szeroko pojętej problematyki kulturalnej należy zaliczyć referat prof. Kurta Schmida *Publiczna oświata w Austrii i w Polsce*. Prof. Schmid mówił o ważnym kierunku w oświacie, w rozwijaniu którego Austriacy mają duże doświadczenie.

Dr Peter König wygłosił referat na temat *O formie prozy satyrycznej u Radka Knapa, twórcy polsko-austriackiego*. Autor zaprezentował ciekawą sylwetkę i jeden z aspektów twórczości polsko-austriackiego pisarza.

Kolejny szkic biograficzny – to postać malarza polskiego w Wiedniu – Bolesława Jana Czedekowskiego. O dziele zmarłego męża mówiła pani Hertha Czedekowski. Bogaty dorobek malarza znany jest nie tylko w Austrii i w Polsce, ale niemal na całym świecie.

Zupełnie inny charakter miał referat prof. dr. Johanna Günthera zatytułowany *Przyszłościowy rozwój nowych mediów*. Autor w swoim wystąpieniu poruszył stosunkowo mało znane zagadnienia. Również niemal nieznaną problema-

tyki dotyczy nie wygłoszony, ale złożony organizatorom referat mgr. Franciszka Malinowskiego *Obraz Polaków w prasie austriackiej w dekadzie lat osiemdziesiątych*. Podsumowania obrad dokonał dr Zbigniew Tomkowski. Podkreślił on, że konferencja była ze wszechmiar udana. Złożyły się na to wysoki poziom merytoryczny referatów i bogactwo omawianych problemów. Konferencja osiągnęła cel, jaki nakreślili sobie w trakcie przygotowań jej organizatorzy. Wyniki obrad stanowią ważny etap w pogłębianiu wiedzy o stosunkach polsko-austriackich w przeszłości i obecnie. Dr Tomkowski podziękował uczestnikom konferencji, szczególnie zaś serdecznie sprawcy obchodów 50-lecia Towarzystwa Austriacko-Polskiego, dr. Theodorowi Kanitzerowi.

Uzupełnieniem konferencji była wystawa otwarta w Centrum Uczelnianym Mazowieckiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Pedagogicznej zatytułowana *Przyjaciele Polski w Austrii*. Na ekspozycji zgromadzono interesujące dokumenty, fotografie i publikacje obrazujące historię i stan dzisiejszy stosunków polsko-austriackich. Organizatorami wystawy byli: Zakład Badań Etnicznych Wydziału Politologii UMCS w Lublinie, redakcja „Kurier Lubelski” i Towarzystwo Polsko-Austriackie. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali: ambasador Austrii w Polsce, dr Peter Pramberger, prezes Towarzystwa Austriacko-Polskiego, Theodor Kanitzer i rektor MWSH-P, prof. dr hab. Wiesław Balcerak.

Aleksandra J. Leinwand